

nuværende højtærede Udenrigsministers Side, at vi ikke har andet at bygge paa herhjemme end Retsideens Sejr indenfor Folkene.

Det Militærforlig, der i Dag foreligger for os, er ikke i principiel Henseende forskelligt fra det af Regeringen fremsatte Forslag. Det betyder en Forøgelse af Byrderne, baade finansielt og personligt, men Princippet er det samme. Forslaget gaar ud fra den Betragtning, at Danmark har en Forpligtelse til at opretholde et vist Militærvæsen af krigsmæssig Karakter. Begrundelsen for dette Standpunkt søger man paa forskellige Punkter. Dels søger man Begrundelsen i det historiske Grundlag for vor Militærordning, ikke alene den fra 1909, men ogsaa tidligere Tidens Militærordninger, dels søger man den i de Bestemmelser, som findes i Haagerkonventionerne og i Folkeforbundstraktaten. Jeg skal ikke komme langt ind paa dette, thi det vilde i al Almindelighed være Gentagelser. Jeg vil dog gerne sige, for det første hvad det historiske Grundlag angaar, at det forekommer mig ikke, at der er særlig Grund for os til at opretholde dette. Det historiske Grundlag har ført til Resultater, som ingen af os har Grund til at glæde sig over — jeg behøver blot at nævne Aaret 1864. Og hvad dernæst det andet Punkt angaar, maa jeg erklære mig fuldkommen uenig med de ærede Medlemmer, der har talt fra konservativ og fra Venstres Side, naar man vil mene, at der dér findes Bestemmelser, som gør det nødvendigt for os at opretholde et Militærvæsen, der har en krigsmæssig Karakter. Jeg skal, som jeg sagde før, ikke komme langt ind paa det, men vil blot citere en enkelt Bestemmelse i Haagerkonventionen V, Artikel 10: „Det Faktum, at en neutral Magt endog ved Magt tilbageviser Krænkelser af dens Neutralitet, kan ikke betragtes som en fjendtlig Handling“. Det forekommer mig, at naar der føjes til midt i denne Bestemmelse „endog ved Magt“, maa deri ligge, at det maa være en Undtagelse, at der anvendes Magt; men selv om man virkelig anvender Magt, kan dette ikke betragtes som en fjendtlig Handling. Jeg kan ikke med min bedste Villie læse Konventionens Artikel 10 paa anden Maade, og jeg tror, jeg har fuldkommen Ret i denne min Opfattelse. Jeg tror det saa meget mere, som hvis vi havde en Forpligtelse til at afvise Neutralitetskrænkelser, vilde man i mange Tilfælde gøre os det fuldkommen umuligt, og i et Dokument som Haagerkonventionen kan man sikkert ikke paabyde de smaa Nationer

noget, som ikke ligger indenfor Mulighedernes Grænse. Derfor tror jeg, jeg har Ret i denne min Betragtning. Jeg tror, at der hverken det ene eller det andet Sted i Konventionen findes nogen som helst Bestemmelse, der siger, at vi har denne Forpligtelse. Og tager vi Folkeforbundstraktaten, forekommer det mig, at Forholdet ligger paa samme Maade. Det skulde dog være mærkeligt, om man i disse Bestemmelser indsatte Forpligtelser, som ikke under nogen Form lod sig opfylde af de smaa Nationer. I Indledningen til Folkeforbundspagten hedder det: „De høje kontraherende Parter, som har til Formaal at udvikle Samarbejdet mellem Folkene og betrygge deres Fred og Sikkerhed, derved at Staterne paatager sig Forpligtelser til ikke at gribe til Krig, ved at forpligte sig til at vedligeholde en aaben og ærlig Forbindelse mellem Folkene, bygget paa Retfærdighed og Hæderlighed, ved at iagttage Folkerettens Regler strengt og fremtidig anerkende dem som den virkelige Rettesnor for Regeringernes Handlinger og ved Hævdelse af Retfærdighed og samvittighedsfuld Respekt for alle indgaaede Overenskomstens bindende Kraft i den gensidige Forbindelse mellem ordnede Folkeslag, antager denne Forbundspagt for Folkenes Forbund“. Denne Indledning saavel som Traktaten er jo, som vi alle ved, underskrevet af saa godt som alle europæiske Stater, ene med Undtagelse af Tyskland, som man ikke paa det Tidspunkt ønskede optaget i Folkenes Forbund, og Rusland. Dernæst er Forholdet jo det, som det ærede Medlem, der talte paa Socialdemokratiets Vegne, sagde, at Artikel 8 i Virkeligheden kun omtaler Indskrænkning af Rustningerne. Og ikke alene det, men yderligere tænker man denne Forbundsforbundstraktat kombineret med en Afrustningskonvention paa et senere Tidspunkt, som det omtales i Bemærkningerne til Artikel 8. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at selve Forbundstraktaten forudsætter Afrustning i saa stor Udstrækning, som det overhovedet er muligt.

Fra anden Side vil man imidlertid ikke anerkende disse Betragtninger. Man siger som saa: Ja, det er meget godt, der staar ganske vist ikke noget bestemt i disse Konventioner, som man har at holde sig til, de paabyder ganske vist ikke, at vi skal have en forholdsvis Hærstyrke udrustet, Bestemmelserne er ikke saa udførlige; men der er ingen Tvivl om, at Forudsætningerne er disse, som vi — Regeringspartierne — hævder. Dette er en ejendommelig Form for Argumentation. Naar Forudsætningerne